Blanca Busquets

La nevada del cucut

CLUB DE LECTURA 33

17 de juny de 2013

Vida

Va néixer a Barcelona el 1961.

De petita, va viure a Pamplona on va anar a una escola francesa, és per això que va aprendre a llegir i parlar el francès abans que el castellà. L'any 72 va tornar a Catalunya.

Paral·lelament als estudis de l'escola, va completar la seva formació amb la dansa clàssica –va ballar fins als vint-i-cinc anys- i va estudiar música -solfeig, piano i harmonia-. A més, va formar part de diversos cors i va tocar durant deu anys a l'orquestra Joventut Percussionista de Catalunya. També va fer incursions en el món del teatre.

Malgrat totes aquetes aficions artístiques, el que realment ha omplert la vida de la Blanca ha estat l'escriptura. Als nou anys, va dir que volia ser escriptora i, als dotze, va escriure el seu primer conte i va guanyar el seu primer premi per a adults amb una narració escrita quan només tenia disset anys.

Com a periodista treballa des del 1986 a les emissores de Catalunya Ràdio. Hi ha realitzat diversos programes com El Club de la bona Lletra i Lletres d'Or.

També ha treballat de redactora a Televisió de Catalunya durant set anys.

I escriu articles per al Nació Digital i Osona.com. A més, és l'autora de diversos guions de ficció emesos per Catalunya Ràdio.

Obra

Novel·la:
Presó de Neu. Barcelona: Proa, 2003.
El Jersei. Barcelona: Rosa dels Vents, 2006.
Tren a Puigcerdà. Barcelona: Rosa dels Vents, 2007.
Vés a saber on és el cel. Barcelona: Rosa dels Vents, 2009.
La nevada del cucut. Barcelona: Rosa dels Vents, 2010.
La casa del silenci. Barcelona: Rosa dels Vents, 2013.

Obres traduïdes:
- A l'alemany:
Die Woll-Lust der Maria Dolors *(El Jersei)*. Publicat en audiollibre en 4 CD'S per l'editorial The Höverlag, 2011

- Al castellà:
A saber dónde está el cielo. Barcelona: Plaza & Janés, 2009. (Trad. Cruz Rodríguez Juiz)
La casa del silencio. Barcelona: Grijalbo, 2013. (Trad. Cruz Rodríguez Juiz)

- Al rus:
Sviter *[El Jersei]*. Moscou: Inostranka, 2008. (Trad. Ekaterini Gushinoi)

Llibre

Una dona que va viure fa cent anys escriu d'amagat a la llum d'una espelma en un lloc perdut de Catalunya, en un poble en mig de les muntanyes. La seva passió pels llibres, inusual pel seu temps i el seu entorn, s'assembla molt a la d'una altra dona del segle XXI que tampoc pot viure sense escriure. Al llarg de la novel·la, el lector va entrant a poc a poc en la vida d'aquestes dues dones, en el seu dolor però també en les seves ganes de viure i, malgrat haver viscut en èpoques diferents, les capítols van teixint un fil invisible ple d'il·lusions, silencis i paraules. També comparteixen el mateix quadre, on elles sempre han vist un poble nevat allò on els altres només veuen taques fosques, que els hi desperta la mateixa sensibilitat i les uneix sense saber-ho. ***La Nevada del Cucut*** és un veritable homenatge a la literatura i a les veus anònimes que la componen, a les dones que han lluitat per trobar el seu lloc en un entorn hostil. Amb un ritme àgil i uns personatges inoblidables, la novel·la ens apropa a la memòria d'una època, d'un poble i al silenci que sovint acompanya la pròpia història de cadascú.

Opinions

La nova novel·la de Blanca Busquets, ***La nevada del cucut***, ens proposa dues històries separades en el temps però unides pels mateixos sentiments. Per una banda, la Tònia viu al poble de La Carena on ha estat casada amb un home que regenta un hostal juntament amb la seva mare. Sembla que ell només se l'estima per fer l'amor i perquè ella és forta per a treballar. La Tònia és molt aficionada a llegir i escriure, però en un poble tan petit de la Catalunya interior, a principis del segle XX, aquestes aficions no estaven gaire ben vistes, el que provoca que mai pugui estar tranquil·la fent la seva. Una de les formes que troba d'amagar la seva afició d'escriure és mitjançant un quadre pintat pel seu cosí que li fascina. Per altra banda, gairebé un segle després, la seva besnéta Lali, que comparteix l'afició d'escriure i certs patiments, es fixa en el quadre de La Carena, on veu coses que no veu la resta, igual que li passava a la seva besàvia.
Blanca Busquets ens mostra la mala vida que duien les persones dels pobles de muntanya a començaments del segle passat, on els sentiments no tenien cabuda i les persones gairebé vivien com a besties, sobretot les dones. Els matrimonis eren de tot menys d'amor, no es podia estimar els fills per si un dia morien i el fet de viure en un cercle reduït de persones feia que el "què diran" dominés el dia a dia dels habitants. Anys després de la història de la Tònia, la Lali es troba en circumstàncies similars tot i haver passat cent anys, ja que veu a La Carena els costums arcaics que encara planegen pel món rural i, a més, un succés passat fa molt de temps no li deixa tranquil·la davant dels altres habitants del poble. Poder gaudir del quadre i anar als Cingles, la muntanya més

alta de la comarca, són les dues maneres que la Lali i la Tònia tenen de fugir de la realitat.
La història que narra Busquets és captivadora, tot i que el patiment de la Lali sembla massa exagerat, i el relat de la vida de la Tònia es fa una mica feixuc de llegir, especialment al principi. L'esperit de poble que es respira a la novel·la, els sentiments més íntims de les protagonistes, tan ben descrits, i una trama que va creixent a mesura que s'avança en la lectura, fan de *La nevada del cucut* una novel·la recomanable per descobrir tot aquest món personal i rural que ens mostra Blanca Busquets, i és que la millor manera d'escriure històries és anar als llocs en qüestió, parar l'orella i prendre notes.

Xavier Borrell
(Dins http://www.llegirencasdincendi.es/2011/06/la-nevada-del-cucut-blanca-busquets/).

ᘓ Busquets
T'han donat el premi Llibreter, a tu que no ets de premis ni de medalles. Segurament, les millors recompenses són les que arriben a aquella gent que se les ha treballat sense anar a pidolar res. La meva enhorabona i per molts llibres. Que els llibreters de tot Catalunya t'hagin triat és un dels reconeixements més sincers que hi pot haver; al capdavall, són la gent que després t'hauran de recomanar als lectors, i s'hi juguen el prestigi i la botiga. Fa patxoca, la veritat.

El teu cas, Blanca Busquets, no és gaire típic. Vas començar tard a publicar, i t'has hagut d'obrir camí amb la modèstia per segell i la feina per bandera. No t'han regalat res, has dedicat hores i hores a la teva vocació madura, i t'hi has jugat totes les estones lliures, cada esforç estalviat, per fer una obra de pes. El premi t'ha vingut per *La nevada del cucut*, un llibre que t'ha sortit de molt endins i que ara serà vist d'una altra manera. És un orgull tenir a prop escriptores com tu, que saben el que vol dir picar pedra.

Això no significa que rebutgis la teva hora de gràcia. Em consta que l'aprecies i que la celebres, i fins i tot que et fa sentir eufòrica. Però també em consta que d'aquí a poc et tornaràs a tancar al teu santuari de sempre amb els teus personatges i la teva perseverança, i començaràs de nou a picar el granit. Sense pausa, sense pressa, amb humilitat. És així com es fa avançar una obra, és així com es construeix una cultura, és així com es captura la glòria d'aquest món. No hi ha cap altre camí sòlid.

Per Alfred Bosch (http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/424746-busquets.html)

ᘓ Silenci culpable

Un quadre enigmàtic dóna llum a La nevada del cucut. Un llenç abstracte, on tothom veu només quatre gargots, inspira i il·lumina dues dones que han viscut amb un segle de diferència: són les úniques que hi han sabut veure i contemplar la
profunda bellesa d'un poble de muntanya nevat. Aquest sol fet motiva que siguin considerades extravagants per la gent del seu entorn. Una, la Tònia, fa cent anys que es va fer dona. I en un ambient rural i de gent analfabeta aprèn a llegir gràcies als llibres que li deixava el mossèn, un dels pocs lletrats que vivien en el llogaret. I el llegir no sols no li fa perdre l'escriure, perquè no en sabia, sinó que li fa aprendre, quan ja en sap, a relatar amb fluïdesa tot el que li passa al seu entorn. Uns papers que escriu de nit, amb una espelma per llum, i els manté amagats perquè hi descriu uns secrets inconfessables.
L'altra dona, la Lali, viu a l'actualitat, i passen tantes coses al seu entorn que no entén, que també les plasma a l'ordinador. Necessita escriure per viure i reviure en un ambient que l'ofega. I com la Tònia, té una musa inspiradora que li dóna força: Víctor Català i la seva novel·la Solitud, una altra protagonista del relat. La recerca dels papers amagats de la Tònia permetrà a la Laia desxifrar un remogut i violent
puzle familiar del passat, sorgit d'unes relacions familiars en què la cobdícia i els instints primaris havien enterbolit les relacions de tot un poblet.
La Tònia, amb un llenguatge nostàlgicament rústic, i la Lali, amb un text deliciosament rural d'ara, basteixen una novel·la sensual i sensible, intimista i de denúncia, pacífica i violenta, amb canvis de ritme continuats del passat al present i les relacions que els uneixen. Uns temps, el d'abans i el d'ara, que han transformat

totalment l'escenari, però no han canviat l'essència de la vida. L'amor i el desamor, la generositat i l'egoisme, l'enveja, l'odi i la venjança, sorgeixen amb la mateixa fluïdesa d'un segle a l'altre, encara que s'expressi amb tonalitats diferents.
Una altra virtut de la novel·la de Blanca Busquets és que resulta profundament femenina, però lluny de tocs feministes. Destil·la honestedat, tendresa, voluntat de superació constant i comprensió infinita enfront del món violent mascle que han de patir les dues protagonistes per aconseguir ser respectades. L'art i l'escriptura, la seva comprensió, són les claus per superar un estatus familiar i social d'inferioritat que han patit les dones catalanes, principalment les del medi rural, en el darrer segle.
La novel·la fa també una profunda aportació a la recuperació de la memòria històrica, tan cobejada però massa sovint desvirtuada per un garbuix de dades, personatges i batalletes. La descripció de com es vivia fa un segle i la seva evolució, tan ben documentada per Blanca Busquets amb testimonis familiars, completa un retaule que ofereix una visió global de la vida rural, i també la urbana, dels darrers cent anys. Un quadre gegantí amb tota mena de detalls que permet no
sols conèixer el paisatge, els llogarets i les actituds humanes, sinó també els colors de la vida, les olors, els menjars, la llum i també la foscor, els viatges, les esperances i les frustracions. Una cosa tan senzilla com és saber com naixia, vivia
i moria la gent. Una novel·la excel·lent, ben tramada, amb un llenguatge enriquidor i minuciós alhora, a més d'un desenllaç sorprenent. Un relat frondós d'art i literatura, que coincideix amb el que transmet la història de les dues protagonistes.

Per **Jordi Capdevila**
(Dins Cultura AVUI
http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2011/avui_a2011m1d13p12scultura.pdf)

➔Més informació:
Web de Blanca Busquets: http://www.blancabusquets.cat

➔Llibres de Blanca Busquets que podeu trobar a la Biblioteca Bac de Roda:

🕮 Busquets, Blanca. ***La Casa del silenci*.**
Barcelona: Rosa dels Vents, 2013. **N Bus**

🕮 Busquets, Blanca. ***La Nevada del cucut*.**
Barcelona: Rosa dels Vents, 2011. **N Bus**

BIBLIOTECA BAC DE RODA
C. d'en Bac de Roda, 1 bis.
08510. Roda de Ter.
Tel.: 938540077.
A/e:b.rodadeter.br@diba.cat
Web: www.rodadeter.cat/biblioteca
Facebook: www.facebook.com/BibliotecaBacdeRoda
Biblioteca Virtual: http://bibliotecavirtual.diba.cat

BIBLIOTECA
BAC DE RODA

© Biblioteca Bac de Roda, 2013

AJUNTAMENT DE RODA DE TER
amb la col·laboració de
Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes
Diputació Barcelona